

MINISTER FINANSÓW

FN/FN1/0602/23/MPL/09/BM19-8596

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 4.08.09
nr 4176 podpis.....
S. K. H. E. T. K. A. T.
Biuro Prac Senackich
wpłynęło dn. 4.08.09 zał.....
nr 5376 podpis. Nowy
Warszawa, 31.07 2009 r.

Pan
Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Stanisław Kwieciński

Odpowiadając na oświadczenie senatora Pana Henryka Woźniaka z dnia 1 lipca br., przesłane przez Panią Krystynę Bochenek, Wicemarszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przy piśmie z dnia 8 lipca br. znak: BPS/DSK-043-1813/09, w sprawie kontroli działalności firmy Provident, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Provident Polska S.A. należy do międzynarodowej grupy finansowej International Personal Finance, mającej duże doświadczenie w udzielaniu pożyczek pieniężnych. Jej celem jest dostarczanie prostych i dostępnych produktów oraz usług finansowych, szczególnie dla osób o niewielkich dochodach. Od 1997 r. w ofercie Providenta znajdują się pożyczki udzielane w domu klienta. Obecnie Provident działa w sześciu krajach mając 1,9 mln klientów. W ostatnim roku osiągnął zysk w wysokości 64 mln funtów.

W większości przypadków istniejące prawodawstwo określa Providenta – zgodnie z lokalnym prawem dotyczącym kredytów konsumenckich, które powinno być zgodne z Dyrektywą Unii Europejskiej o kredytach konsumenckich – jako „niebankową instytucję finansową”. Funkcjonowanie firmy Provident na polskim rynku pożyczek czy kredytów konsumenckich nie stoi w sprzeczności z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.). Firma Provident może udzielać pożyczek pieniężnych ze środków własnych na podstawie przepisów art. 720-724 Kodeksu cywilnego. Taka działalność nie wymaga zezwolenia żadnego organu nadzoru.

Nadzór nad rynkiem finansowym sprawowany jest przez Komisję Nadzoru Finansowego na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem

finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119 ze zm.). Jednak firma Provident nie podlega nadzorowi sprawowanemu przez Komisję Nadzoru Finansowego. Nie jest bowiem bankową instytucją finansową w rozumieniu przepisów powołanej wyżej ustawy Prawo bankowe.

W Polsce kredyty konsumenckie podlegają szeregowi regulacji prawnych mających chronić prawa konsumentów, takich jak ustawa z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 100, ze zm.), ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.), czy Kodeks postępowania cywilnego. Za kontrolę przestrzegania tych regulacji przez firmę Provident Polska S.A., a także inne tego typu podmioty, oferujące swoje produkty i świadczące usługi na podobnych zasadach, odpowiedzialny jest Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W przypadku, gdy dochodzi do naruszenia uprawnień konsumentów przez te podmioty, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów może wszczynać postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w efekcie których może wydawać decyzje zakazujące stosowania tego rodzaju praktyk, a także nakładać karę pieniężną na przedsiębiorców stosujących takie praktyki w wysokości do 10 proc. przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Ponadto, Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przysługuje prawo kontroli wzorców stosowanych w umowach z udziałem konsumentów i w konsekwencji prawo kierowania do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego pozwów o uznanie poszczególnych klauzul umownych za niedozwolone. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów gromadzi także i upowszechnia orzecznictwo w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów. Opracowuje i wydaje publikacje oraz programy edukacyjne popularyzujące wiedzę o prawach konsumentów.

Pragnę także dodać, że wychodząc na przeciw oczekiwaniom konsumentów w dniu 7 lipca 2005 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 157, poz. 1316). Ustawa ta weszła w życie 20 lutego 2006 r., a jej przepisy stosuje się do czynności prawnych dokonywanych po tej dacie. Zgodnie z ustawą odsetki wynikające z czynności prawnej, a więc zarówno umowy o kredyt, jak i umowy pożyczki, nie mogą przekraczać czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Zgodnie z założeniami ustawa ta miała za zadanie ograniczenie pobierania przez przedsiębiorców (np. banki, a także firmy typu Provident) nadmiernych odsetek od kredytów i pożyczek pieniężnych. Powyższa regulacja dokonała zmian w Kodeksie cywilnym, co oznacza, że zawarte w niej ustawowe ograniczenia wysokości odsetek kapitałowych dotyczą wszystkich uczestników obrotu. Górna granica odsetek kapitałowych ma zatem zastosowanie zarówno w stosunkach między przedsiębiorcą (np. instytucją finansową taką jak firma Provident) i konsumentem, w obrocie obustronnie profesjonalnym, a także w stosunkach między samymi konsumentami.

Jednocześnie, aby zapewnić przestrzeganie tych ograniczeń, ustawodawca zdecydował się na obwarowanie ich sankcjami karnoprawnymi, takimi jak kara grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do 2 lat za przestępstwo polegające na pobieraniu z tytułu kredytu konsumenckiego korzyści przekraczającej wyznaczony przepisami próg. Firma Provident obowiązana jest do przestrzegania wyżej wymienionych przepisów.

Minister Finansów w ramach swojej właściwości rzeczowej, otrzymując często skargi i wnioski konsumentów, których uprawnienia zostały naruszone przez firmy udzielające pożyczek pieniężnych, informuje o ustawowych zasadach ochrony tych uprawnień oraz

możliwościach uzyskania pomocy prawnej w zakresie dochodzenia ewentualnych roszczeń konsumenckich.

2

[Handwritten signature]

Zdaniem...
DOL. SEKRETARZ STANU

[Handwritten signature]
Dariusz Daniluk

Do wiadomości:

- 1) Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
- 2) Biuro Ministra – w miejscu